

Edith Eva Eger

A balerina

Esmé Schwall

közreműködésével

A szerző jegyzete

Kedves Olvasó!

Közel nyolcvan éve írom ezt a könyvet. Amikor tizenhat évesen személyesen éltem át a holokauszt borzalmait, amikor láttam felnőni a gyerekeimet, majd az unokáimat és a dédunokáimat, amikor gimnazistákat tanítottam, és a trauma kezelésére szakosodott pszichológus vált belőlem, amikor a sok kedves kliensemmel és a világ megannyi táján engem hallgató közönséggel teremtetem kapcsolatot – lélekben már akkor is neked írtam. Alig vártam, hogy megosszam veled, milyen módszerek segítettek túlélni az elképzelhetetlent, alig vártam, hogy megtudd, az ember gonoszságra való hajlamának története egyben a remény iránti makacs vágyakozásának története is.

Felelősséget érzek, hogy megosszam a történetemet. Hogy elmondjam az igazságot mindarról, ami történt, hogy soha többé ne felejtsük el, és átadjam a remény örökségét, az életörömöt, hogy a szüleim és több

millió ember halála ne legyen hiábavaló. Életben szeretném tartani az élet diadalát és ünnepélyét.

Úgy érzem, most jött el a pillanat, hogy elbeszéljem a múltat. Magda nővérem valamivel több mint egy éve meghalt – pár héttel a századik születésnapja után. Rájöttem, ha most nem írom meg, amit szeretnék, talán nem lesz több alkalmam. Úgyhogy a saját halandóságom is ösztönöz.

De a *te* életed is. Látom, milyen nagy kihívásokkal, milyen nyugtalanító jelenségekkel szembesülsz a mai világban – fegyveres erőszak, internetes zaklatás, klímaváltozás, pandémia; másfelől ott van a szorongás, a depresszió, a pánikbetegség és az öngyilkosság megdöbbentően magas aránya. Kilencvenhat évemet, amit ezen a bolygón töltöttem, a közel egy évszázad alatt felgyűlt tapasztalatokat és az átélt gyógyulást oly módon szeretném a javadra fordítani, hogy tartom benned a lelket, és támogatlak. Hogy érzelmi és lelki mintát kínáljak ahhoz, hogyan békélj meg az életben elkerülhetetlenül rád találó fájdalokkal, küzdelmekkel. Kifejezetten neked írtam ezt a könyvet, és szeretném átadni önmagad megvalósításának ezen a pontján: amikor elfogadod az örökséged terhét, amikor elfogadod magad erősnek és hitelesnek, és eldöntöd, hogy úgy alakítod az életed, ahogy te magad a leginkább szeretnéd.

Abban a reményben ajánlom tehát ezt a művet, hogy elolvasod, és úgy érzed majd, nem vagy egyedül a furcsa feladattal: azzal, hogy ember vagy. Bízom benne, hogy olvasás közben arra gondolsz majd: *Ha ő képes rá, én is*

A BALERINA

képes leszek! Azért ajánlom ezt a könyvet, hogy te is túlléphess az áldozatszerepen, és eldönthesd, hogy átáncolsz az életeden, bármilyen pokoliak is a körülmények. Neked adom a történetemet, hogy megerősítsen, hogy a béke nagykövete és a döntés ügynöke légy a saját életedben. Azért teszem le a kezébe ezt a könyvet, hogy úgy élhess, amilyen igazából vagy: értékesen és szabadon.

Tiszta szívemből,

Edie

Előszó

Ha az egész életemet egyetlen pillanatba tudnám sűriteni, egyetlen állóképbe, ez volna: három nő várakozik sötét gyapjúkabátban, egymásba font karral egy csupasz udvaron. Kimerültek. A cipőjük is poros. Egy hosszú sorban állnak.

A három nő az anyám, Magda nővérem és én. Ez az utolsó közös pillanatunk. De még nem tudjuk. Nem vagyunk hajlandók foglalkozni vele. Vagy túlzottan kimerültünk már, hogy akár csak átgondoljuk, mi következik. Az elszakadás pillanata ez – az anya a lányaitól, az eddigi életünk mindattól, ami ezután jön. De mindez csak visszatekintve rajzolódik ki.

Hátulról látom magunkat, mintha én volnék a következő a sorban. Vajon miért anyám tarkóját mutatja nekem az emlékezet, és miért nem az arcát? Hosszú haja bonyolult fonatban feltűzve a feje tetejére. Magda világosbarna, hullámos haja a válláig ér. Az én sötét hajamat egy sál takarja. Anyám áll középen, Magdával mindketten felé hajlunk. Képtelenség megállapítani, hogy mi

tartjuk-e anyánkat egyenesen, vagy az ő ereje-e az az oszlop, ami Magdát és engem támogat.

Ez a kép a határvonal, ami után jelentős veszteségek érték az életben. Nyolc évtizede időről időre visszatérek ehhez a képhez, hármunkról. Úgy vizsgálom, mintha kellő tanulmányozással valami értékeset fedezhetnék fel benne. Mintha visszanyerhetném az életet, ami megelőzte ezt a pillanatot, az életet, ami megelőzte a veszteséget. Mintha létezne ilyesmi. Mintha visszatérhetnék ebbe az időbe, amikor a karjaink egymásba fonódtak, és mi mind egymáshoz tartoztunk. Látom csapott vállunkat. A kabátunk aljára tapadt port. Anyámat. A nővéremet. Magamat.